

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 28-2022
Datum : 31 januari 2022
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : T. Broek
Portefeuillehouder : J.C. Wikkerink en H. te Lindert
Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen fracties CDA, CU, D66 en PP
Uitgangspuntennota 2023 GGD NOG

Aanleiding:

Naar aanleiding van de Uitgangspuntennota 2023 GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG) hebben de fracties van CDA, ChristenUnie, D66 en Progressieve Partij schriftelijke vragen gesteld. Met deze raadsmededeling worden de vragen gezamenlijk beantwoord. De beantwoording is afgestemd met de GGD NOG.

Inhoud mededeling:

Vragen CDA

1. Kan het college concreet aangeven welke B taken en welke taken in de jeugdgezondheid adolescenten de gemeente nu bij de GGD afneemt en of het college voornemens is dit zo te houden of dat men voornemens is om veranderingen hierin aan te brengen? En of het college de GGD kan adviseren/aangeven welke taken de GGD zal kunnen gaan aanbieden?

Antwoord:

De B taken die de GGD uitvoert voor de gemeente Aalten zijn Lijkschouw, Jeugdgezondheid en Toezicht WMO. Jeugd adolescenten is een onderdeel van Jeugdgezondheid.

De bestaande inzet van de jeugdgezondheid op het Voorgezet Onderwijs (inclusief Speciaal Onderwijs) en praktijkonderwijs betreft een gezondheidsonderzoek in de 2e klas. Er worden vervolgonderzoeken uitgevoerd door zowel jeugdarts als jeugdverpleegkundige. En er is een mogelijkheid tot onderzoek op indicatie. Ook is er al contact tussen de jeugdarts en de school als het gaat om verzuimproblematiek en verzorgt de jeugdverpleegkundige in overleg met school spreekuren per jaar op een school. Dit spreekuur kan bezocht worden door leerlingen en ouders, maar ook door docenten die vragen/zorgen hebben over hun klas of over één van hun leerlingen.

Met de activiteiten die gefinancierd worden vanuit het Jeugdgezondheid Adolescenten kan de GGD frequenter op scholen aanwezig zijn ten behoeve van de doelgroep vanaf 15 jaar. Adolescenten hebben leerplicht tot het eind van het schooljaar waarin ze 16 worden (of langer als ze nog geen startkwalificatie hebben). Dus school is dé plek om in contact te komen met deze jongeren.

In het kader hiervan voert de GGD onderstaande aanvullende taken uit:

- Gezonde School
- Inzet Jeugdartsen, extra contact moment adolescenten
- Workshop Veerkracht
- Chatfunctie

We zijn als regio met de GGD in gesprek over de toekomstige inzet van de GGD voor de adolescenten. De gemeenten willen graag één en hetzelfde aanbod voor de jeugd in de regio en daar zijn we onderling over in gesprek en samen met de GGD. Hier worden ook de scholen en leerplichtambtenaren bij betrokken.

2. Er wordt verwacht dat gemeenten bij de concrete uitwerking worden betrokken.

Verwachting is echter geen zekerheid, helemaal niet voor een kleine gemeente zoals wij zijn.

Hoe wil het college deze verwachte betrokkenheid borgen?

Antwoord:

De GGD heeft ten behoeve van de uitwerking van GGD Robuust een monitor voor de aandachtspunten opgesteld. Deze monitor zal in het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de GGD aan de orde komen. Hiermee verwacht het college vroegtijdig op de hoogte te worden gehouden en waar nodig bij te kunnen sturen.

3. De verwachting is dat de gevraagde extra investeringen op het gebied van bedrijfsvoering zich op termijn terugverdienen. Hoe ziet het college dit concreet?

Antwoord:

Dit betreft incidentele investeringen om de kwaliteit en de robuustheid te verbeteren. In de komende jaren gaat een aantal medewerkers met pensioen. Vooruitlopend hierop worden de vervangers eerder geworven zodat er een kwaliteitsslag kan worden gemaakt. Als de betreffende medewerkers met pensioen gaan zijn hun vervangers al in huis. Daarnaast verwachten we door inkoopadvies beter in te zetten een financieel voordeel te behalen op onze kosten.

4. In de Noord-Veluwe is de GGD betrokken bij de doorcentralisatie van beschermd wonen en dan vooral betreffende het woonplaatsbeginsel. Heeft het college een idee wat de GGD hier in positieve zin aan bij kan dragen of dat in onze regio ook zin zou hebben? Of heeft het college al goede ideeën hoe om te gaan met het woonplaatsbeginsel?

Antwoord:

Momenteel zijn landelijk 43 centrumgemeenten verantwoordelijk voor beschermd wonen. In de Noord-Veluwe heeft de centrumgemeente (Harderwijk) de verantwoordelijkheid de Toegang beschermd wonen belegd bij de GGD als aanvullende taak. In de regio Achterhoek heeft de centrumgemeente (Doetinchem) deze verantwoordelijkheid belegd bij het Buurtplein.

Naar verwachting wordt vanaf 1 januari 2023 het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel ingevoerd. Met deze invoering krijgt de gemeente Aalten zelf de verantwoordelijkheid (financieel en inhoudelijk) voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen.

In de praktijk is gebleken dat cliënten vaak een aanvraag indienen bij gemeenten waar instellingen voor beschermd wonen gevestigd zijn. Dit terwijl gemeenten door invoering van het objectief verdeelmodel alleen middelen ontvangen voor de eigen inwoners. Dit is de reden dat naast het nieuwe verdeelmodel, ook het woonplaatsbeginsel wordt ingevoerd. Met het woonplaatsbeginsel wordt de herkomstgemeente van de cliënt verantwoordelijk voor de verstrekking van beschermd wonen.

In 2022 bereiden we ons voor op deze verantwoordelijkheid. We onderzoeken hoe de lokale invulling van de Toegang beschermd wonen eruit moet zien. Ook investeren we in het ontwikkelen van kennis en expertise om de taken rondom beschermd wonen vanaf 2023 zelf goed uit te kunnen voeren. Dit doen we in samenwerking met de partij die in de regio Achterhoek de toegang uitvoert: het Buurtplein. De Noord-Veluwe heeft er voor gekozen om dit in samenwerking te doen met de partij die in de Noord-Veluwe de toegang op dit moment uitvoert: de GGD. Vooralsnog wordt er daarom geen meerwaarde gezien om de GGD in geval van Aalten hier een rol in te geven.

5. Toezicht kinderopvang: Lezen we nu dat de GGD miljoenen aan gelden ontvangt van het rijk om inspecties in de kinderopvang uit te voeren en moeten gemeenten vervolgens voor iedere inspectie die binnen onze gemeente wordt uitgevoerd betalen? En wie bepaalt welke kinderopvanginstanties/ lokaties wanneer en op welke punten wordt geïnspecteerd?

Antwoord:

Gemeenten zijn eindverantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de geregistreerde locaties en voor een juist, actueel en volledig register (LRK). Op grond van de Wet Kinderopvang wijst het college de directeur publieke gezondheid van de GGD aan als toezichthouder. Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang stelt het Rijk middelen beschikbaar via het gemeentefonds. Het betreft hier een landelijke structurele verhoging in het gemeentefonds. De gemeente betaalt de GGD op basis van het werkelijk uitgevoerde toezicht.

Het is wettelijk verplicht een jaarlijks onderzoek uit te voeren bij ieder gastouderbureau, kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang die in een gemeente gevestigd zijn. Voor het jaarlijks onderzoek naar de kwaliteitseisen die in de Wet kinderopvang wordt gesteld, wordt door de GGD-en

gebruik gemaakt van een risicoprofiel om een inschatting te maken van of er veel of weinig toezicht nodig is op een locatie en op basis van het risicoprofiel zijn een aantal vaste inspectie-items verplicht. Gemeenten en toezichthouders krijgen vanaf 1 januari 2022 de mogelijkheid om kinderopvanglocaties flexibel te inspecteren. Dit is dan nog niet verplicht. Daardoor hoeven zij minder verplichte inspectiepunten te doorlopen en is er meer ruimte voor uitgebreider of diepgaander onderzoek. Dit helpt tegen de voorspelbaarheid van het toezicht en biedt meer ruimte tot (risicogericht) maatwerk.

6. Heeft het rijk al aangegeven op welke wijze het basispakket jeugdgezondheidszorg wordt geüpdatet? Is al zicht op eventuele veranderingen hierin?

Antwoord:

Wat betreft het Landelijk professioneel kader (LPK), gaat dat nog enkele maanden duren, voordat dit gedeeld gaat worden. De tendens lijkt te zijn dat meer flexibiliteit kan worden toegepast.

Vragen ChristenUnie

1. De aanpak van COVID-19 wordt in 2022 vervolgd. Het is nog onduidelijk hoe deze aanpak er vanaf 2023 eruit zal zien. Het is mogelijk dat de bestrijding van infectieziekten landelijk geheel anders georganiseerd gaat worden. Kan men hier iets meer duidelijkheid over geven?

Antwoord:

In het coalitieakkoord is opgenomen dat er een programmadirectie Pandemische Paraatheid gaat worden opgericht binnen het ministerie van VWS. Deze programmadirectie gaat zich buigen over de vraag hoe de infectieziektebestrijding er in de toekomst uit komt te zien. Dit is inclusief de taken van de GGD-en. Op dit moment is hier nog niets nader over te zeggen.

2. De subregio's mogen vanaf 2023 zelf de invulling van de JGZ vormgeven. Hierover hebben er al een aantal gesprekken plaats gevonden. Kunnen jullie aangeven hoe deze gesprekken inhoudelijk zijn verlopen?

Antwoord:

Elke gemeente afzonderlijk heeft een gesprek gehad met de GGD over de huidige en toekomstige invulling van de JGZ. Deze gesprekken zijn goed verlopen en hebben duidelijkheid gebracht hoe bepaalde zaken tot stand zijn gekomen en wat we voor de toekomst anders willen in de processen rond de inzet van de JGZ.

Voordat deze gesprekken plaatsvonden hebben we als regio afgesproken om deze gesprekken per gemeente aan te gaan om meer duidelijk te krijgen wat er speelt, maar ook om aan te geven dat we wel als regio afspraken willen maken, en niet per gemeente afzonderlijk.

Een gezamenlijke afspraak is bijvoorbeeld dat wij als regio één aanspreekpunt wensen voor de JGZ. We hebben ook aangegeven dat we verwachten dat de GGD meer vraaggericht gaat werken en een duidelijk beeld gaat schetsen over de resultaten. Over het aanbod in 2023 gaan we dit voorjaar met elkaar in gesprek maar dit aanbod zal voor de hele regio gelijk zijn. Dit om de jongeren hetzelfde aanbod te geven als ze bijvoorbeeld in een andere gemeente naar het VO gaan.

Vragen D66

Pagina 5 'strategische opties'

Vragen

Is er reeds een principebesluit genomen dat het geen optie is om als kleinste zelfstandige GGD van Nederland op de huidige voet door te gaan?

Behoort een fusie met de VNOG of een andere GGD tot de te onderzoeken strategische opties?

Antwoorden 1 en 2:

Ja, er worden op de korte en middellange termijn opties voor samenwerking (Veiligheidsregio NOG en volledige participatie Het Service Centrum) onderzocht om de organisatie toekomstbestendiger te maken.

Een fusie met een andere GGD behoort niet tot de mogelijkheden vanwege de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Veiligheidsregio's, daarin staan de geografische grenzen van de regio vast.

Is er een landelijke visie voor de toekomst van GGD's post corona?

Wanneer wordt naar verwachting een besluit genomen over de toekomst?

Antwoorden 3 en 4:

Verwijzing naar het antwoord op vraag 1 van de fractie van ChristenUnie, de oprichting van de programmadirectie Pandemische Paraatheid bij het ministerie van VWS.

Pagina 7 'data veiligheid risico's... vraagt een structurele investering'

Vragen

Wordt gewacht met de structurele investering totdat er samengewerkt of gefuseerd wordt met een andere partij?

Antwoord:

Ja er wordt gewacht met het nemen van structurele keuzes totdat er duidelijkheid is over samenwerkingen.

Is de dataveiligheid op korte termijn voldoende gewaarborgd? Wat zijn de grootste risico's?

Antwoord:

Dataveiligheid maakt onderdeel uit van de lijst met kwetsbaarheden die zijn benoemd in het kader van de takendiscussie. Een functionaris informatiebeveiliging (Chief Information Security Officer) ontbreekt binnen GGD NOG. De sollicitatieprocedure wordt opgestart in februari 2022. De Functionaris Gegevensbescherming, Kwaliteitsadviseur, Informatiemanager en trainee Gegevensbescherming verzorgen samen met adviseurs informatieveiligheid van Het Service Centrum (HSC) voor bewaking van de lopende zaken. Specifiek voor de COVID-19 systemen zijn er aanvullende maatregelen getroffen door GGD GHOR.

KPMG voert momenteel een NEN7510 gap-analyse uit voor onder meer GGD Noord- en Oost-Gelderland, GGD Hart voor Brabant, GGD West-Brabant, GGD Brabant Zuid Oost. De oplevering van het actieplan GGD NOG is medio februari 2022. Verder loopt er binnen GGD NOG een awareness campagne voor medewerkers. De dreiging van Log4J blijft onverminderd hoog, extra waakzaamheid vanwege Boostercampagne, de situatie is momenteel onder controle, aldus HSC, GGD GHOR en geraadpleegde SaaS-softwareleveranciers (Software as a service).

Bestaande risico's:

- Door ontbreken CISO is er geen borging van de PDCA-cyclus.(plan do check act cyclus)
- Specifieke risico's worden beschreven in KPMG rapportage (verwacht medio februari 2022).

Bij 3.1.1. wordt gesteld dat de GGD beter wil inspelen op de vragen van gemeenten en haar inwoners, dit vraagt om goed relatie-en projectmanagement, waarvoor de komende jaren incidenteel budget nodig is, welke ombuiging zich in 5 jaar kan terug verdienen. Om welk bedrag gaat dit dan en op welke berekening is die terugverdientijd dan gebaseerd?

Antwoord:

De totale incidentele investering voor het beter inspelen op de vragen van gemeenten en haar inwoners is voor 2022 € 96.000 en voor 2023 € 36.000. Vanaf 2026 wordt een structureel voordeel verwacht van € 31.000 per jaar.

In de komende jaren gaat een aantal medewerkers met pensioen. Vooruitlopend hierop worden de vervangers en nieuwe functies eerder geworven zodat een kwaliteitsslag kan worden gemaakt. Als de betreffende medewerkers met pensioen gaan zijn hun vervangers al in huis.

Vragen Progressieve Partij

RVS blz. 4, Inwonersbijdrage GGD:

In de tabel komt u op een totaal bijdrage van € 530.867

Vraag: hoe komt u aan dat bedrag, waaruit is dat samengesteld?

Antwoord:

In de beeldvormende bijeenkomst van 1 februari komen wij terug op de beantwoording van deze vraag.

Vragen CDA betreffende GGD uitgangspuntennota

1. Kan het college concreet aangeven welke B taken en welke taken in de jeugdgezondheid adolescenten de gemeente nu bij de GGD afneemt en of het college voornemens is dit zo te houden of dat men voornemens is om veranderingen hierin aan te brengen? En of het college de GGD kan adviseren/aangeven welke taken de GGD zal kunnen gaan aanbieden?
2. Er wordt verwacht dat gemeenten bij de concrete uitwerking worden betrokken. Verwachting is echter geen zekerheid, helemaal niet voor een kleine gemeente zoals wij zijn. Hoe wil het college deze verwachte betrokkenheid borgen?
3. De verwachting is dat de gevraagde extra investeringen op het gebied van bedrijfsvoering zich op termijn terugverdienen. Hoe ziet het college dit concreet?
4. In de Noord-Veluwe is de GGD betrokken bij de doorcentralisatie van beschermd wonen en dan vooral betreffende het woonplaatsbeginsel. Heeft het college een idee wat de GGD hier in positieve zin aan bij kan dragen of dat in onze regio ook zin zou hebben? Of heeft het college al goede ideeën hoe om te gaan met het woonplaatsbeginsel?
5. Pagina 11 3.7 toezicht kinderopvang: Lezen we nu dat de GGD miljoenen aan gelden ontvangt van het rijk om inspecties in de kinderopvang uit te voeren en moeten gemeenten vervolgens voor iedere inspectie die binnen onze gemeente wordt uitgevoerd betalen? En wie bepaalt welke kinderopvanginstanties/lokaties wanneer en op welke punten wordt geïnspecteerd?
6. Heeft het rijk al aangegeven op welke wijze het basispakket jeugdgezondheidszorg wordt geupdate? Is al zicht op eventuele veranderingen hierin?

Schriftelijke vragen ChristenUnie fractie Uitgangspuntennota GGD.

Uitgangspuntennota GGD

1. De aanpak van COVID-19 wordt in 2022 vervolgd. Het is nog onduidelijk hoe deze aanpak er vanaf 2023 eruit zal zien. Het is mogelijk dat de bestrijding van infectieziekten landelijk geheel anders georganiseerd gaat worden. Kan men hier iets meer duidelijkheid over geven?
2. De subregio's mogen vanaf 2023 zelf de invulling van de JGZ vormgeven. Hierover hebben er al een aantal gesprekken plaats gevonden. Kunnen jullie aangeven hoe deze gesprekken inhoudelijk zijn verlopen?

D66 fractie vragen Uitgangspuntennota GGD

pagina 5 'strategische opties'

Vragen

- Is er reeds een principebesluit genomen dat het geen optie is om als kleinste zelfstandige GGD van Nederland op de huidige voet door te gaan?
- Behoort een fusie met de VNOG of een andere GGD tot de te onderzoeken strategische opties?
- Is er een landelijke visie voor de toekomst van GGD's post corona?
- Wanneer wordt naar verwachting een besluit genomen over de toekomst?

pagina 7 'data veiligheid risico's... vraagt een structurele investering'

Vraag

- Wordt gewacht met de structurele investering totdat er samengewerkt of gefuseerd wordt met een andere partij?
- Is de dataveiligheid op korte termijn voldoende gewaarborgd? Wat zijn de grootste risico's?
- Bij 3.1.1. wordt gesteld dat de GGD beter wil inspelen op de vragen van gemeenten en haar inwoners, dit vraagt om goed relatie-en projectmanagement, waarvoor de komende jaren incidenteel budget nodig is, welke ombuiging zich in 5 jaar kan terug verdienen. Om welk bedrag gaat dit dan en op welke berekening is die terugverdientijd dan gebaseerd?

Vragen Progressieve Partij

Uitgangspuntennota 2023 van de GGD:

RVS blz. 4, Inwonersbijdrage GGD:

In de tabel komt u op een totaal bijdrage van € 530.867

Vraag: hoe komt u aan dat bedrag, waaruit is dat samengesteld?